

SİRKÜLER SAYI: 2021/145

10.06.2021

FINANSAL HESAP BİLGİLERİNİN VERGİ KONULARINDA KARŞILIKLI OLARAK OTOMATİK DEĞİŞİM STANDARDI BİLGİLENDİRME REHBERİ GÜNCELLENMİŞTİR

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Karşılıklı Olarak Otomatik Değişim Standardı Rehberi hakkında [27/08/2020 – 2020/208](#) sayılı sirkülerimiz ile bilgilendirme yapılmıştı.

Bu defa Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesinde (www.gib.gov.tr) yayınlanan duyuruda Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Otomatik Değişim Standardı Rehberinin güncellendiği belirtilmiştir.

Rehberde, Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi'ne taraf olan ülke sayısının 136 dan 141'e çıktığı, Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması'nı imzalayan ülke sayısının ise 107'den 110 çıktığı açıklanmıştır.

Ayrıca güncellenen Rehberde aşağıdaki açıklama eklenmiştir.

“Soru 18: Bireysel emeklilik sözleşmeleri (BES) kapsama giriyor mu?”

Cevap 18: 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu çerçevesinde gönüllü katılıma dayalı bireysel emeklilik hesapları ile Kanunun ek 2 maddesi uyarınca çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dahil edilmesi amacıyla açılan hesaplar kapsamda değildir. Diğer taraftan bireysel emeklilik sisteminden kazanılan hakların kullanılması için açılan hesaplar ya da yapılan sözleşmeler belli şartlar altında kapsama girebilmektedir.”

“Soru 21: Hangi hesaplar finansal hesap sayılmaktadır?”

Cevap 21: Finansal hesaplar;

Mevduat hesapları, (Mevduat kuruluşlarında tutulan mevduat ve katılım hesapları, vadeli-vadesiz mevduat hesapları, katılım bankalarındaki cari hesaplar) (Yabancı para, altın ve gümüşten oluşan mevduat hesapları da bildirim kapsamındadır.)

Saklama hesapları, (Saklama kuruluşlarında (çoğunlukla bankalar ve SPK’dan yetki belgeli aracı kuruluşlar) tutulan hisse senedi, tahvil ve bonolar.)

Ortaklık ve borç ilişkisi menfaati, (SPK’dan yetki almış portföy yönetim şirketleri tarafından kurulan yatırım fonları ve SPK’dan yetki alarak kurulan yatırım ortaklıklarındaki paylar.)

Nakdi değer sigorta sözleşmeleri, (Yatırım amacıyla düzenlenen birikim değerli hayat sigortaları bu kapsamdadır. Mal zarar sigortası, sorumluluk sigortaları ve kaza sigortaları, kasko bu kapsamda değildir. Sadece risk primi alınan hayat sigorta sözleşmeleri de nakdi değer kapsamına girmemektedir.)

Düzenli ödeme (anüite) sözleşmeleri, (Emeklilik Gelir Planı ve Yıllık Gelir Sigortası örnek olarak verilebilir. Bireysel emeklilik sözleşmeleri bu kapsamda değildir)”

“Soru 23: Türkiye’de bulunan araçlara sigorta şirketleri tarafından yapılan kasko ya da sigorta veya gayrimenkullere yapılan zorunlu deprem sigortası gibi sigortalar bildirim kapsamına girer mi?”

Cevap 23: Mal zarar sigortaları ya da kaza sigortaları kapsamda değildir.”

EK 3 -Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması kapsamında;

-2020 yılında bilgi alınacak ülkeler listesi ile

-2020 yılında bilgi gönderilecek ülkeler listesi Rehberden çıkarılmıştır.

Ayrıca daha önce rehberdeki muhtelif sorularda “Almanya, Fransa, Hollanda, Avusturya ve Belçika bilgi değişimi hariç” ifadesi, güncellenen rehberde çıkarılmıştır.

Güncellenmiş rehber e sirkülerimiz ekinden ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK

Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Karşılıklı Olarak Otomatik Değişim Standardı Bilgilendirme Rehberi

(* Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

FİNANSAL HESAP BİLGİLERİNİN VERGİ KONULARINDA KARŞILIKLI OLARAK OTOMATİK DEĞİŞİM STANDARDI BİLGİLENDİRME REHBERİ

ÜCRETSİZDİR

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı

Yayın No: 396

2021

İçindekiler

<i>Otomatik Bilgi Değişiminin Arkaplanı</i>	4
<i>Otomatik Bilgi Değişiminin Kapsamı</i>	5
Soru 1: Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Nedir?	7
Soru 2: Sadece Türkiye mi bilgi gönderecek?	7
Soru 3: Neden otomatik bilgi paylaşımı yapılmaktadır?	8
Soru 4: Otomatik bilgi değişimi kapsamında bilgi paylaşımı başladı mı?	8
Soru 5: Hangi ülkelerle bilgi değişimi yapılacaktır?	9
Soru 6: Sistem nasıl işleyecek?	9
Soru 7: Hangi dönemin bilgileri paylaşılacaktır? Otomatik bilgi değişimi geçmiş yılları kapsamakta mıdır?	10
Soru 8: Kimlerin bilgileri değişime tabi tutulacaktır?	10
Soru 9: Bir ülkede yerleşik (mukim) olmak ne demektir?	10
Soru 10: Kimler Türkiye’de mukim kabul edilir?	11
Soru 11: Çifte vatandaşlığı bulunan Türk vatandaşlarının hem Türkiye’de hem yabancı bir ülkede adresi olması halinde yine de bildirim yapılır mı?	11
Soru 12: Bankalar gibi finansal kuruluşların bir süredir müşterilerden beyan ve belge istemesi bildirim yapılması amacına mı yöneliktir?	12
Soru 13: Sadece Türk bankalarından mı bilgi alınır?	12
Soru 14: Hangi kuruluşlar bildirim yapacak?	13
Soru 15: Finansal kuruluşlar bildirim kapsamındaki müşterilerini nasıl tespit edecek?.....	13
Soru 16: Finansal kuruluş gösterge bulduğu müşteriyi mutlaka bildirecek mi?.....	14
Soru 17: Otomatik Bilgi Değişiminin Kapsamı nedir?	14
Soru 18: Bireysel emeklilik sözleşmeleri (BES) kapsama giriyor mu?.....	15
Soru 19: Hangi bilgiler paylaşılacaktır?.....	15
Soru 20: Yurtdışı yerleşiklerin (yurtdışı mukimlerin) Türkiye’de kurdukları veya ortağı oldukları şirketler otomatik bilgi değişimi kapsamında mıdır?	16
Soru 21: Hangi hesaplar finansal hesap sayılmaktadır?	17
Soru 22: Gayrimenkul bilgileri paylaşılacak mıdır?.....	18
Soru 23: Türkiye’de bulunan araçlara sigorta şirketleri tarafından yapılan kasko ya da sigorta veya gayrimenkullere yapılan zorunlu deprem sigortası gibi sigortalar bildirim kapsamına girer mi?	18
Soru 24: Bildirimler için bir limit bulunuyor mu?	18
Soru 25: Bildirimler hangi para birimi ile yapılacak?	19

Soru 26: Hesap hareketleri bildirim kapsamında mı? Bir hesabın hangi gün itibarıyla bakiyesi bildirilecek?	19
Soru 27: Pasif (hareketsiz) hesaplar da kapsamda mı?	20
Soru 28: Kapatılan hesaplar da bildirilir mi?.....	20
Soru 29: Ortak hesapların bildirim nasıl yapılır?	21
Soru 30: Bu bilgilerin paylaşımı çifte vergilendirmeye yol açar mı?.....	21
Soru 31: Değişilecek bilgiler hangi amaçla kullanılabilir?	22
Soru 32: Değişilecek bilgiler hangi kurumlarla paylaşılacaktır?	22
Soru 33: Türk vatandaşlarının bu alanda alabilecekleri önlemler nelerdir?	22
Soru 34: Gönderilen bilgilerin gizliliği nasıl sağlanacaktır?.....	22
Soru 35: Hesap sahiplerinin avukatlar ya da diğer hizmet sağlayıcılara vekalet vererek otomatik bilgi değişimi dışında kalması mümkün müdür?	23
Soru 36: Otomatik bilgi değişimi ile Kişisel Verileri Koruma Kanunu ihlal ediliyor mu?.....	23
Soru 37: Finansal bilgilerin otomatik değişimine ilişkin nereden bilgi edinilebilir?	24

Giriş

Otomatik Bilgi Değişiminin Arkaplanı:

Vergi alanında uluslararası işbirliği, pek çok ülkenin katılımıyla sürdürülen ve **Avrupa Birliği (AB)** ile Türkiye'nin de bir parçası olduğu **Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)** ve **G20** gibi uluslararası kuruluş ve oluşumlarca da takip edilen bir süreçtir.

Ülkeler çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının kendilerine sağladığı sınırlar dâhilinde talep üzerine bilgi değişimini uzun yıllardır yürütmekteyken, **vergi kayıp ve kaçaklarını önlemek** konusundaki işbirliğinin hem çok taraflı hem de otomatik temelde gerçekleşmesini sağlamak üzere OECD tarafından Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi oluşturulmuştur.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerin tamamının yanı sıra İsviçre, Norveç, Brezilya, Hindistan gibi ülkeler de dahil bugün itibarıyla **141 ülkenin (EK 1) taraf olduğu Sözleşme, uluslararası vergisel işbirliği ve şeffaflığın bir gereği olarak** 2011 yılında Türkiye tarafından da imzalanmıştır. Bu tarihten 6 yıl sonra, uygulamayı düzenleyen ve sayıları her yıl artmakla birlikte bugün itibarıyla **110 ülkenin (EK 2) taraf olduğu "Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması"**nı da Türkiye 21.04.2017 tarihinde imzalamış ve 31.12.2019 tarihinde onaylamıştır.

Bu anlaşmaya göre, imzacı ülkeler, karşılıklılık temelinde, ilgili ülkelerin mukimlerine ait finansal hesap bilgilerini, finansal kuruluşlardan toplayıp ayrı bir talep gerekmeksizin (otomatik olarak) her yıl ilgili ülkeyle paylaşacaktır. Türkiye'de otomatik bilgi değişimi için bilgileri toplamaya ve paylaşmaya yetkili makam, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Gelir İdaresi Başkanlığıdır.

Esasen 10 yıllık bir geçmişi bulunan, **(mütekabiliyet) karşılıklılık esasına dayalı** ve global bir konu olan otomatik bilgi değişimi mekanizması çerçevesinde diğer ülkelerle birlikte ülkemiz de 2018 yılında bilgi değişimine başlama taahhüdünde bulunmuştur. **AB ülkeleri ile pek çok diğer ülke ise kendi aralarında otomatik bilgi değişimine 2017 ve 2018 yıllarında başlamıştır.**

Otomatik bilgi değişimi taahhüdünün yerine getirilmesi hususu **hem OECD hem de Avrupa Birliği nezdinde "kara liste"** olarak da adlandırılan vergisel açıdan işbirliği yapmayan veya

şeffaf olmayan ülke listeleri ve benzeri uygulamalar ile takip edilmekte ve muhtelif tedbirler üzerinde çalışılmaktadır. Uluslararası finans ve kredi kurumları nezdinde de bu listeleme çalışmaları dikkate alınmaktadır.

Avrupa Birliği, vergisel açıdan işbirliği çalışmaları kapsamında tüm üye devletlerle otomatik bilgi değişimi yapmayan ülkeleri listeleme yoluyla izlemekte ve bu ülkelere muhtelif yaptırımlar öngörmektedir. Önümüzdeki süreçte bilgi değişimi yapılan ülke sayısının arttırılması söz konusudur.

Otomatik Bilgi Değişiminin Kapsamı:

Otomatik bilgi değişimi; kişilerin, yerleşik (mukimi) olduğu ülke dışındaki diğer ülkelerde bulunan finansal hesap bilgilerinin, yerleşik (mukim) olunan ülkeye, her yıl diğer ülke vergi idarelerince, **vergisel amaçlarla kullanılmak üzere mütekabiliyet esasında (karşılıklı)** ve otomatik olarak elektronik ortamda gönderilmesidir.

Örneğin; İsveç'te yerleşik bir Türk vatandaşının Türkiye'de bulunan ve kapsama giren banka hesabına ilişkin bilgilerin mütekabiliyet (karşılıklılık) esasında paylaşımıdır. Türkiye'de yerleşik bir İsveç vatandaşının İsveç'te sahip olduğu banka hesabının bilgisi de İsveç'ten alınacaktır.

Bu kapsamda; mevduat, saklama ve yatırım kuruluşları ile belirli sigorta şirketleri nezdindeki;

- Mevduat hesapları,
- Saklama hesapları,
- Ortaklık ve borç ilişkisi menfaati,
- Nakdi değer sigorta sözleşmeleri,
- Düzenli ödeme sözleşmelerine

ilişkin finansal bilgiler paylaşılacaktır.

Değişime tabi tutulacak bilgiler;

- İlgilinin adı ve soyadı,
- Adresi,
- Yerleşik (mukim) olduğu ülke ve vergi kimlik numarası (VKN),
- Doğum yeri ve tarihi,
- Hesap numarası, hesap bakiyesi ya da değeri,
- Hesaba yıl içinde ödenen faiz, temettü gibi gelirlerin ya da hesapta tutulan varlıklardan elde edilen gelirlerin toplam brüt tutarı

gibi bilgilerden oluşmakta olup, **gayrimenkul ve taşıt bilgileri otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir**. Hesap hareketleri detayı da bu kapsamda finansal kuruluşlardan alınmayacak ve paylaşım konusu yapılmayacaktır.

Finansal Hesap Bilgilerinin Karşılıklı Olarak Otomatik Değişimi

Soru 1: Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Nedir?

Cevap 1: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), G20'nin ve AB'nin uluslararası ölçekte vergi kayıp ve kaçağı ile mücadele çalışmaları sonucunda, Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi hazırlanmıştır. Bu sözleşme, AB üyesi ülkelerin yanı sıra, İsviçre, Norveç, Brezilya, Hindistan gibi ülkelerin de dahil olduğu bugün itibarıyla 141 ülke (EK 1) tarafından imzalanmıştır. Türkiye söz konusu bu sözleşmeyi 2011 yılında imzalamıştır. Bu tarihten 6 yıl sonra, uygulamayı düzenleyen ve bugün itibarıyla 110 ülkenin taraf olduğu "Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması"nı da Türkiye 21.04.2017 tarihinde imzalamış ve 31.12.2019 tarihinde onaylamıştır.

Bu anlaşmaya göre, imzacı ülkeler, karşılıklılık temelinde, ilgili ülkelerin mukimlerine ait finansal hesap bilgilerini, finansal kuruluşlardan toplayıp ayrı bir talep gerekmeksizin (otomatik olarak) her yıl ilgili ülkeyle paylaşacaktır. Türkiye'de otomatik bilgi değişimi için bilgileri toplamaya ve paylaşmaya yetkili makam, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Gelir İdaresi Başkanlığıdır.

Soru 2: Sadece Türkiye mi bilgi gönderecek?

Cevap 2: Otomatik bilgi değişimi, diğer ülkelerde bulunan finansal hesap bilgilerinin yerleşik (mukim) olunan ülkeye her yıl **karşılıklı (mütekabiliyet esasında)** ve otomatik olarak elektronik ortamda gönderilmesidir.

Buna göre Türkiye anlaşmaya taraf diğer ülke yerleşiklerinin (mukimlerinin) kapsama giren hesap bilgilerini o ülkelere gönderecek ve o ülkelere de Türkiye'de yerleşiklerin (Türkiye mukimlerinin) kapsama giren hesap bilgilerini alacaktır. Nitekim bugüne kadar otomatik bilgi değişimi yapılan Norveç ve Letonya'dan hem kapsama giren bilgiler alınmış hem de bilgi gönderilmiştir.

Bununla birlikte, bazı ülkeler bilgi almadan sadece bilgi vermek istediğinden, Türkiye bu ülkelere bilgi vermeden tek taraflı bilgi alacaktır.

Soru 3: Neden otomatik bilgi paylaşımı yapılmaktadır?

Cevap 3: Uluslararası düzeyde vergide şeffaflık sağlanması amacıyla, dünya genelinde banka bilgilerinin gizlenmemesi konusunda uzlaşmıştır. Sözleşmeye taraf olan tüm ülkeler işbirliği yaparak vergi kaçaklarını en aza indirmeyi hedeflemektedir.

Otomatik bilgi değişimi taahhüdünün yerine getirilmesi hususu hem OECD hem de Avrupa Birliği nezdinde “kara liste” olarak da adlandırılan vergisel açıdan işbirliği yapmayan veya şeffaf olmayan ülke listeleri ve benzeri uygulamalar ile takip edilmekte ve bilgi değişiminde bulunmayan ülkelere çeşitli tedbirler uygulanması konusunda çalışılmaktadır. Ayrıca ülkelerin otomatik bilgi değişimine ilişkin tutumları, uluslararası finans ve kredi kurumları nezdinde de dikkate alınmaktadır.

Avrupa Birliği'nin uygulaması muhtemel yaptırımlara örnek olarak “Sürdürülebilir Gelişme İçin Avrupa Fonu”ndan kesintilerin ve garanti kısıtlamalarının uygulanması, üye ülkeler tarafından belirli işlemlere yönelik sıkı denetimlerin yapılması ve bazı giderlerin reddedilmesi verilebilir.

Soru 4: Otomatik bilgi değişimi kapsamında bilgi paylaşımı başladı mı?

Cevap 4: Türkiye'nin ilk otomatik bilgi değişimi, 2018 yılında Norveç ve Letonya ile başlamıştır.

Otomatik bilgi değişimi süreci zaman içerisinde Anlaşmaya taraf tüm ülkeleri kapsayacak şekilde ilerleyecek olup, Türkiye'nin otomatik bilgi değişimi ilişkilerinin güncel durumu aşağıdaki linkten takip edilebilir.

<https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/exchange-relationships/>

Soru 5: Hangi ülkelerle bilgi değişimi yapılacaktır?

Cevap 5: Türkiye'nin ilk otomatik bilgi değişimi, 2018 yılında Norveç ve Letonya ile başlamıştır.

Otomatik bilgi değişimi **kural olarak karşılıklı şekilde, mütekabiliyet esasında** yapılmaktadır. Bununla birlikte, bilgi değişimi yapılacağı gün itibarıyla veri güvenliği noktasında OECD sekretaryası tarafından sorun tespit edilen ülkelere bilgi gönderilmeyecektir. Ayrıca, bazı ülkeler tek taraflı bilgi göndereceğinden bu ülkelere bilgi gönderilmesi söz konusu değildir.

Otomatik bilgi değişimi yapılacak ülkelerin önümüzdeki yıllarda değişiklik gösterebilmesi, yeni ülkelerin eklenmesi ya da çıkması söz konusu olabilecektir. **Otomatik bilgi değişimi süreci zaman içerisinde Anlaşmaya taraf tüm ülkeleri kapsayacak şekilde ilerleyecektir.** Güncel liste aşağıdaki linkten takip edilebilir.

<https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/exchange-relationships/>

Soru 6: Sistem nasıl işleyecek?

Cevap 6: Türkiye'de bulunan finansal kuruluşlar, örneğın bankalar, tespit ettikleri hesaplara ilişkin bilgileri Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına bildirecek ve Başkanlık bu bilgileri güvenli bir elektronik aę üzerinden ilgili ülkelere gönderecektir. Benzer şekilde **karşılıklı olarak (mütekabiliyet esası ile)** Türkiye'nin anlaşması bulunan ülkelere bulunan hesaplara ilişkin bilgiler söz konusu ülkelerin vergi idareleri tarafından ülkemize gönderilecektir. **İki ülke arasında bilgi değişimi, hesabın 31 Aralık tarihindeki durumu ile toplanan bilgilere ilişkin olarak bir sonraki yılın Eylül ayının sonuna kadar yapılabilmektedir.** Kapsama giren bir ülkeye yalnızca o ülke yerleşiklerinin (mukimlerinin) bilgisi gönderilecektir. Bir finansal kuruluşun yurtdışına doğrudan bilgi göndermesi söz konusu değildir. **Örneğın,** Türkiye'deki ABC bankasının Norveç'e doğrudan bilgi göndermesi mümkün değildir. Kapsama giren bilgiler Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından bankalardan alınacak ve ilgili ülkelere paylaşılacaktır.

Aynı şekilde, Türkiye yerleşiklerinin (Türkiye mukimi) diğer ülkelere sahip oldukları finansal hesap bilgileri de bu ülkelere Türkiye'ye (Gelir İdaresi Başkanlığı) gönderilecektir.

Soru 7: Hangi dönemin bilgileri paylaşılacaktır? Otomatik bilgi değişimi geçmiş yılları kapsamakta mıdır?

Cevap 7: 2019 yılına ilişkin bilgilerin karşılıklılık sağlanan ülkelerle değişimine başlanmış olup 2020 yılı ve takip eden yılların bilgileri 2021 yılı içinde ve takip eden yıllarda bilgi değişimi takvimine uygun olarak gerçekleştirilecektir. Bu tarihlerden önceki yıllara ilişkin otomatik bilgi değişimi yapılması söz konusu değildir. Norveç ve Letonya ile ise otomatik bilgi değişimi kapsamında 2018 ve 2019 yıllarında karşılıklı olarak bilgi paylaşımı yapılmıştır.

Otomatik bilgi değişimi kapsamında olmamakla birlikte, talep üzerine bilgi paylaşımı uzun yıllardır çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmaları çerçevesinde geçmiş yıllara ilişkin sürdürülmektedir. Vergi Konularında İdari Yardımlaşma Sözleşmesi çerçevesinde de 01.01.2019 tarihi ile başlayan dönemlere ilişkin olarak talep üzerine bilgi değişimi yapılması mümkündür.

Soru 8: Kimlerin bilgileri değişime tabi tutulacaktır?

Cevap 8: Anlaşma kapsamında, ilgili ülkelerde yerleşik (mukim)kişi ve kurumların yanı sıra, bu ülkelerde yerleşik kişilerin kontrol ettikleri Türkiye’de yerleşik olan bazı kurumların (*örneğin; faiz, temettü gibi pasif gelir elde eden ya da bu amaçla varlık tutan fakat finansal kuruluş olmayan kurumlar*) bilgileri paylaşılacaktır.

Soru 9: Bir ülkede yerleşik (mukim) olmak ne demektir?

Cevap 9: Genel olarak ilgili devletin mevzuatı gereğince ikametgâh, ev, kanuni merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kıstas nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi ya da kurumun o ülkede yerleşik (mukim) olduğu kabul edilir.

Örneğin; *Japonya vatandaşı bir gerçek kişi sürekli olarak Türkiye’de ikamet ediyorsa vergisel açıdan Türkiye’de yerleşik (Türkiye mukimi) sayılır ve bu kişinin Japonya’da bulunan finansal hesaplarına ilişkin bilgiler Japon Vergi İdaresi tarafından Türkiye ile paylaşılır.*

Ülkelerin yerleşikliğe (mukimliğe) ilişkin mevzuatları için daha detaylı bilgi <http://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/tax-residency/> adresinde yer almaktadır.

Bir kişi iki ülkenin mevzuatına göre aynı zamanda iki ülkede de yerleşiklik (mukimlik) statüsü kazandıysa, Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının ilgili maddesine göre çifte mukimlik sorunu çözüür.

Soru 10: Kimler Türkiye’de mukim kabul edilir?

Cevap 10: Gelir Vergisi Kanununun 4 üncü maddesine göre *“ikametgâhı Türkiye’de olanlar ile bir takvim yılında 6 aydan fazla devamlı olarak Türkiye’de oturanlar Türkiye’de yerleşmiş sayılırlar.”* Medeni Kanunun 19 uncu maddesine göre *“yerleşim yeri bir kimsenin sürekli kalma niyetiyle oturduğu yerdir.”*

Ayrıca, Türkiye tarafından düzenlenen mukimlik belgesine ilişkin 3 no’lu sirkülere şu linkten ulaşılabilir: http://www.gib.gov.tr/uluslararası_mevzuat

Soru 11: Çifte vatandaşlığı bulunan Türk vatandaşlarının hem Türkiye’de hem yabancı bir ülkede adresi olması halinde yine de bildirim yapılır mı?

Cevap 11: Bilgi değişiminde kriter vatandaşlık değil, vergi amaçları yönünden yerleşiklik (mukimlik)dir. 1/7/2017 tarihinden önce ve sonra açılan hesapların incelenme yöntemleri farklıdır. 1/7/2017 tarihinden sonra açılan hesaplarda kişinin Türkiye’de yerleşik (mukim) olduğunu beyan etmesi ve bu beyanın hesap açılışında alınan diğer bilgiler ile çelişmiyor olması halinde beyanın makul olduğu kabul edilir ve hesaba ilişkin bilgiler bildirilmez. Bu tarihten önce açılan hesaplarda ise finansal kuruluşun kayıtlarındaki tek gösterge, adres bilgisi değildir.

Örneğin; adres Türkiye’de olsa bile, banka kayıtlarında İsveç’te ilgili kişiye ait bir telefon numarası tespit edilmesi halinde hesabın kapsama girmesi söz konusu olabilir. Bununla birlikte, hesap sahipleri 1/7/2017 tarihinden önce açılmış hesapları açısından ilgili finansal kuruluşla iletişime geçerek Türkiye mukimi olduklarını belirten bir kişisel beyan ve kanıtlayıcı belge sunabilir. **Türkiye Adres Kayıt Sisteminde kişinin “yerleşim yeri adresi” Türkiye olarak kayıtlı ise, bu bilgi finansal kuruluşa sunulduğunda bu kişinin Türkiye’de yerleşik (mukim) olduğu kabul edilir. Finansal kuruluşun kayıtlarında yurtdışı adresi olan fakat yerleşme amacıyla Türkiye’ye dönmüş vatandaşlar, Türkiye Adres Kayıt Sistemindeki kaydı**

düzeltebilecekleri gibi finansal kuruluşa Türkiye’de yerleşik olduklarına ilişkin bir kişisel beyan ve kanıtlayıcı belge ile başvurabilirler.

Soru 12: Bankalar gibi finansal kuruluşların bir süredir müşterilerden beyan ve belge istemesi bildirim yapılması amacına mı yöneliktir?

Cevap 12: Finansal kuruluşlar 1/7/2017 tarihinden itibaren müşterilerinin durumlarını tespit etmeye başlamışlardır. Müşteriler finansal kuruluşların kendilerinden istedikleri bilgi ve belgeleri doğru şekilde vermelidirler. Bu beyan ve bilgilerin verilmesi mutlaka müşteri hakkındaki bilgilerin bildirileceği anlamına gelmemektedir.

Türkiye’de hesap açarken kendisinden talep edilen kişisel beyan hesabın bildirilecek bir hesap olup olmadığını belirlemeye yöneliktir.

Örneğin; Türkiye vatandaşı Bay (A) uzun yıllar Yeni Zelanda’da yaşadıkdan sonra emekli olarak Türkiye’ye yerleşmiştir. İlçe Nüfus Müdürlüğü’ne başvurarak bu durumu Adres Kayıt Sistemine de işletmiş bulunan Bay (A)’nın Türkiye’de açtıracağı hesap artık Türkiye mukimi olduğu için bildirilmeyecektir.

Ancak, Bay (A) Yeni Zelanda’da yerleşik olmaya devam etseydi, Yeni Zelanda’da yerleşik (Yeni Zelanda mukimi) Bay (A)’nın hesabı bildirim tabi olurdu.

Soru 13: Sadece Türk bankalarından mı bilgi alınır?

Cevap 13: Yabancı finansal kuruluşların Türkiye’de bulunan şubeleri ile Türkiye’de kurulu finansal kuruluşlar Gelir İdaresi Başkanlığına bilgi gönderecektir. Türk finansal kuruluşlarının yurtdışı şubeleri ise buldukları ülkenin mevzuatına tabi olup, bu kuruluşlardaki müşteri bilgilerinin Türkiye (Gelir İdaresi Başkanlığı) üzerinden diğer ülkelere otomatik bilgi değişimi kapsamında gönderilmesi söz konusu olmayacaktır.

Örnek: İsveç bankası SB’nin Ankara şubesi finansal hesap bilgilerini Gelir İdaresi Başkanlığına bildirecektir.

Örnek: Türk bankası olan ABC Bankasının Stockholm şubesi ise İsveç mevzuatına tabi olacağından İsveç Vergi İdaresine bildirim yapacaktır.

Soru 14: Hangi kuruluşlar bildirim yapacak?

Cevap 14: 4 tür finansal kuruluş kapsamdadır:

- 1- Mevduat kuruluşları (genel olarak bankalar)
- 2- Saklama kuruluşları (saklama bankaları vb.)
- 3- Yatırım kurumları (yatırım bankaları ve fonlar gibi)
- 4- Belirli sigorta şirketleri

Bununla birlikte kamu kurumları, uluslararası kuruluşlar bu kapsamda sayılmaz.

Soru 15: Finansal kuruluşlar bildirim kapsamındaki müşterilerini nasıl tespit edecek?

Cevap 15: Finansal kuruluşlar yeni açılan hesaplar için müşterilerden hangi ülkede yerleşik (mukim) olduklarını gösteren beyanlarını alırlar. Ayrıca 1/7/2017 tarihinden önce açılmış hesaplarda finansal kuruluşlar kayıt taraması yaparlar. Kayıtlarında aşağıdaki göstergelerden birinin bulunması halinde göstergenin bulunduğu ülkeye ilişkin olarak Başkanlığa bildirim gönderilir:

- ✓ Kişinin ilgili ülkede yerleşik (mukim) olduğuna ilişkin kayıt
- ✓ İlgili ülkede güncel yazışma ya da ikametgâh adresi
- ✓ İlgili ülkede kayıtlı telefon numarası (Türkiye’de bir telefon numarası yoksa)
- ✓ Mevduat hesapları dışındaki hesaplardan ilgili ülkedeki hesaplara düzenli fon transferi talimatı
- ✓ İlgili ülkede adresi bulunan bir kişiye verilmiş temsil veya imza yetkisi (vekaletname)
- ✓ Finansal kuruluşun kayıtlarında başka bir adres olmaması halinde posta bekletme servisi talimatı veya posta gönderisi için belirtilen adres

Bu nedenle, banka hesap sahiplerinin bankadaki adreslerini kontrol etmesi ve güncel ikamet bilgilerini kişisel beyan ve kanıtlayıcı belge ile birlikte bankalarına bildirmesi ve iletişim bilgilerini güncellemeleri önemlidir.

Örnek: Banka müşteriye göndereceği yazışmalar için müşterinin Azerbaycan’da bulunan güncel yazışma adresini kullanmakta ve bu yazışmalar müşteriye tebliğ edilmektedir. Aynı müşteri cep bankacılığı için ise Bulgaristan uluslararası koduna sahip bir telefon numarası

kullanmaktadır ve Türkiye’de bulunan bir telefon numarası bankanın kayıtlarında yoktur. Bu durumda bu kişi için hem Azerbaycan’a hem Bulgaristan’a bildirim yapılması söz konusu olabilir.

Soru 16: Finansal kuruluş gösterge bulduğu müşteriyi mutlaka bildirecek mi?

Cevap 16: Finansal kuruluşlar gösterge buldukları müşterileriyle iletişime geçerek onlardan gerçekte nerede yerleşik (mukim) olduklarını gösteren kişisel beyanlarını ve bu beyanı destekleyen bir belgeyi isteyebilir. **Eğer ilgili kişi Türkiye’de yerleşik (mukim) olduğunu beyan ediyor ve mukimlik belgesi, yerleşim yeri belgesi vb. gibi bir kanıtlayıcı belge ile bu beyanı destekliyor ise hakkında bildirim yapılmasına gerek kalmaz.** Böyle bir beyanda bulunan kişinin gerçek halini yansıtacak şekilde beyan ve belge sunması sonradan karşılaşılabilecek olası yaptırımlardan sakınmasını sağlayacaktır.

Soru 17: Otomatik Bilgi Değişiminin Kapsamı nedir?

Cevap 17: Türkiye’deki finansal kuruluşlarda tutulan finansal hesap bilgileri bilgi değişimi kapsamına girmekte olup, **taşınmaz ve araç gibi taşınır bilgileri otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir.** Kapsama girmesi durumunda, hem gerçek kişi (bireysel hesaplar) hem de kurumlara ait (kurum hesabı) bilgiler **karşılıklı olarak** paylaşılabilir.

Kapsamdaki finansal hesaplar;

- ✓ Mevduat hesapları,
- ✓ Saklama hesapları,
- ✓ Borç ve ortaklık ilişkisi menfaati,
- ✓ Nakdi değer sigorta sözleşmeleri ve
- ✓ Düzenli ödeme sözleşmeleri (anüiteler)

olmak üzere 5 kategoridedir.

Tüm hesap türlerinde hesabın yılsonu bakiyesi bildirim tabi olup, hesap bakiyelerinin kaynağına ilişkin (emekli aylığı, kira geliri gibi) bilgiler otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir.

Bununla birlikte, mevduat hesaplarında ayrıca hesaba yıl içinde ödenen faiz de bildirilecektir.

Saklama hesaplarında hesaba yıl içinde ödenen faiz, temettü ve diğer gelirler ile finansal varlığın satışından doğan gelirler bilgi değişimi kapsamındadır. Mevduat ve saklama hesapları dışındaki hesap türlerinde ise (*örneğin anüiteler*), hesap sahibine yapılan ödemeler bildirilir.

Örnek: *Japonya’da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A)’nın, Türkiye’deki (B) bankasında vadesiz mevduat hesabı bulunmaktadır. Bay (A)’nın hesabına yıl içinde aşağıdaki tutarlar yatırılmış, Bay (A) bu yatırılan tutarlardan 10.000 TL’sini yıl içinde nakit olarak çekmiştir.*

24.000 TL: SGK emekli aylığı

30.000 TL: Yıl içinde yatan kira bedelleri

(10.000) TL: Nakit çekilen tutar

*Bay (A)’nın 31 Aralık tarihli hesap bakiyesi 44.000 TL olarak, takip eden yılın Eylül ayında Japonya’ya bildirilir. Emekli maaşı ve kira gibi gelirlerini işaret edecek bir ifade bildirimde yer almaz. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde** aynı mahiyetteki hesap bilgileri de Japonya’dan alınacaktır.*

Soru 18: Bireysel emeklilik sözleşmeleri (BES) kapsama giriyor mu?

Cevap 18: 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu çerçevesinde gönüllü katılıma dayalı bireysel emeklilik hesapları ile Kanunun ek 2 maddesi uyarınca çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dahil edilmesi amacıyla açılan hesaplar kapsamda değildir. Diğer taraftan bireysel emeklilik sisteminden kazanılan hakların kullanılması için açılan hesaplar ya da yapılan sözleşmeler belli şartlar altında kapsama girebilmektedir.

Soru 19: Hangi bilgiler paylaşılacaktır?

Cevap 19: Hesap sahibinin ve kurumlarda kontrol eden kişilerin (bazı ortaklar ya da bazen yöneticiler);

- ✓ Adı-soyadı

- ✓ Adresi,
- ✓ Yerleşik (mukim) olduğu ülke
- ✓ Yerleşik (mukim) olunan ülkedeki vergi kimlik numarası,
- ✓ Hesabın yılsonu bakiyesi ve
- ✓ Yıl içinde hesaba ödenen faiz, temettü, hesapta tutulan finansal varlıkların satışından doğan gelirler gibi ödemelerin brüt tutarı

paylaşılacaktır.

Örnek: Bay (A)'nın Türkiye'de bulunan (B) Bankasında bir yatırım hesabı bulunmaktadır. Kendisinin İsveç'te yerleşik (mukim) olması halinde adı, soyadı ve adresinin yanı sıra İsveç tarafından verilen vergi kimlik numarası, 31 Aralık 2020 tarihinde 2.000 Euro hesap bakiyesi olduğu, hisse senedi satışından 200 TL gelir elde ettiği hususları 2021 yılının Eylül ayında İsveç'e bildirilir. Türkiye'de yerleşik bir kişinin benzer mahiyetteki bilgileri de İsveç'ten alınır.

Örnek: Yukarıdaki örnekte yer alan Bay (A) hem İsveç hem de Türkiye vatandaşı ise, Bay (A)'ya ait gönderilecek kişisel bilgiler yukarıda belirtilmiş olup Türkiye'deki T.C. kimlik numarası ya da kendisinin Türk vatandaşlığı bulunduğu dair bir bilgi İsveç'e gönderilmez.

Soru 20: Yurtdışı yerleşiklerin (yurtdışı mukimlerin) Türkiye'de kurdukları veya ortağı oldukları şirketler otomatik bilgi değişimi kapsamında mıdır?

Cevap 20: Çok detaylı açıklamaları ve özellikli durumları olmakla birlikte, genel kural olarak Türkiye'de kurulmuş bir şirketin üretim ya da mal alım-satımı gibi aktif bir ticari faaliyetle uğraşması halinde ortağı yurtdışında yerleşik (mukim) de olsa ortaklık payı kaç olursa olsun kurum hesabı otomatik bilgi değişimi kapsamına girmez. Fakat Türk vatandaşlarının yurtdışında kurdukları şirketler adına Türkiye'de açtıkları hesapların bildirim söz konusu olabilir.

Örnek: Türkiye'de kurulu TBC Limited Şirketi tekstil ürünleri imal etmektedir. Bu şirketin %51 hissesine sahip ortağı Bay (A) İsveç'te yerleşiktir. İsveç'e Bay (A)'nın ortağı olduğu şirketin Türkiye'deki finansal hesaplarına ilişkin bir bilgi gönderilmez.

Örnek: Norveç'te kurulu NBC şirketinin sahibi Bay (A) Norveç'te yerleşiktir. Bay (A) şirketi adına Türkiye'deki bir bankada hesap açmıştır. Bu hesabın bilgileri hesabın açılış tarihi ve

bakiyesine bağılı olarak Norveç ile paylaşılabilir. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde** aynı mahiyetteki hesap bilgileri de Norveç'ten alınabilir.

Ayrıca, hesap sahibi şirketin gelirlerinin ağırlıklı olarak (%50'den fazla) faiz, kâr payı gibi pasif gelirlerden oluşması ve yabancı ülke mukiminin şirket ortaklığındaki payının %25'ten fazla olması durumunda bu şirketin hesap bilgileri otomatik bilgi değişimi kapsamına girebilir.

Bunun yanı sıra 1/7/2017 tarihinden önce açılmış bir kurum (şirket) hesabının 30/6/2017 tarihindeki bakiyesinin 250.000 ABD dolarının altında olması, müteakip yılların son günü itibarıyla da bu eşiğin aşılmaması ve finansal kuruluşun bu istisnadan yararlanmayı tercih etmesi halinde bu hesaba ilişkin herhangi bir durum tespiti yapılmaması mümkündür. Bu durumda hesap bilgileri otomatik bilgi değişiminin dışında kalır.

Örnek: Norveç mukimi Bay (A)'nın Türkiye'de bulunan şirketinin brüt gelirlerinin %49'u kira gelirlerinden, %51'i ise faiz gelirlerinden oluşmaktadır. Bay (A) bu şirketin tek ortağıdır. Şirketin Türkiye'de bulunan (B) Bankasında 260.000 Euro tutarında mevduat hesabı bulunmaktadır. Bu hesap Norveç'e bildirilir. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde** aynı mahiyetteki hesap bilgileri de Norveç'ten alınır.

Soru 21: Hangi hesaplar finansal hesap sayılmaktadır?

Cevap 21: Finansal hesaplar;

- **Mevduat hesapları**, (Mevduat kuruluşlarında tutulan mevduat ve katılım hesapları, vadeli-vadesiz mevduat hesapları, katılım bankalarındaki cari hesaplar) (Yabancı para, altın ve gümüşten oluşan mevduat hesapları da bildirim kapsamındadır.)
- **Saklama hesapları**, (Saklama kuruluşlarında (çoğunlukla bankalar ve SPK'dan yetki belgeli aracı kuruluşlar) tutulan hisse senedi, tahvil ve bonolar.)
- **Ortaklık ve borç ilişkisi menfaati**, (SPK'dan yetki almış portföy yönetim şirketleri tarafından kurulan yatırım fonları ve SPK'dan yetki alarak kurulan yatırım ortaklıklarındaki paylar.)
- **Nakdi değer sigorta sözleşmeleri**, (Yatırım amacıyla düzenlenen birikim değerli hayat sigortaları bu kapsamdadır. Mal zarar sigortası, sorumluluk sigortaları ve kaza sigortaları, kasko bu kapsamda değildir. Sadece risk primi alınan hayat sigorta sözleşmeleri de nakdi değer kapsamına girmemektedir.)

- **Düzenli ödeme (anüite) sözleşmeleri**, (Emeklilik Gelir Planı ve Yıllık Gelir Sigortası örnek olarak verilebilir. Bireysel emeklilik sözleşmeleri bu kapsamda değildir.)

Soru 22: Gayrimenkul bilgileri paylaşılacak mıdır?

Cevap 22: Gayrimenkuller (ev, bina, arsa vb.) ve araç gibi finansal nitelikte olmayan varlıklara ilişkin bilgilerin otomatik temelde değişimi söz konusu değildir.

Örnek: *Japonya’da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A) Ankara’da kiraya verdiği evinden 50.000 TL kira geliri elde etmiş ve kira Türk finansal kuruluşunda bulunan vadesiz mevduat hesabına yatmıştır. Bay (A) yıl içinde hesabından hiç para çekmemiş olup yılın başındaki hesap bakiyesi ise sıfırdır. Bu durumda, Japonya’ya gönderilecek bildirimde hesabın yılsonu bakiyesi 50.000 TL olarak bildirilir fakat otomatik bilgi değişimi kapsamında, Bay (A)’nın Ankara’da evi olduğu, paranın kaynağının kira geliri olduğu ya da hesaba kira yattığına ilişkin bir bilgi gönderilmez.*

Soru 23: Türkiye’de bulunan araçlara sigorta şirketleri tarafından yapılan kasko ya da sigorta veya gayrimenkullere yapılan zorunlu deprem sigortası gibi sigortalar bildirim kapsamına girer mi?

Cevap 23: Mal zarar sigortaları ya da kaza sigortaları kapsamda değildir.

Soru 24: Bildirimler için bir limit bulunuyor mu?

Cevap 24: 01/07/2017 tarihinden önce açılmış kurumlara ait hesaplarda hesap bakiyesinin 250.000 ABD dolarını geçmemesi halinde finansal kuruluşun bu hesabı Başkanlığa bildirmesi zorunlu değildir. Bireysel hesaplar için ise böyle bir eşik değer söz konusu değildir. 01/07/2017 tarihinden sonra açılan hem bireysel hesaplar hem de kurum hesapları bakiyesi ne olursa olsun bildirim kapsamındadır.

Örnek: *İsveç mukimi Bay (M)’nin Türkiye’de bulunan (B) bankasında 10 TL bakiyeli hesabı bulunmaktadır. Bu hesabın bilgileri İsveç’e bildirilir. Karşılıklılık (mütekabiliyet) esası çerçevesinde aynı mahiyetteki hesap bilgileri de İsveç’ten alınır.*

Örnek: Danimarka'da kurulu (M) şirketi Türkiye'de bulunan (B) bankasında 30/05/2016 tarihinde hesap açmıştır. Hesabın 31/12/2020 tarihli bakiyesi 249.000 ABD dolarıdır. Belirlenen eşiği aşmadığı için bankanın bu hesabı 2021 yılında bildirmesi zorunlu değildir.

Soru 25: Bildirimler hangi para birimi ile yapılacaktır?

Cevap 25: Bildirimler hesabın tutulduğu para birimiyle (Türk Lirası, Avro, İngiliz Sterlini, ABD Doları vb.) yapılacaktır.

Örnek: Bulgaristan'da yerleşik Bay (A)'nın Türkiye'deki (B) bankasında bulunan hesaplarının 31 Aralık tarihli bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

1. hesap: 10.000 Euro

2. hesap: 10.000 TL

3. hesap: 10.000 ABD Doları

Hesap bakiyeleri herhangi bir kura dönüştürülmeden 3 ayrı hesap bakiyesi olduğu gibi bildirilir.

Soru 26: Hesap hareketleri bildirim kapsamında mı? Bir hesabın hangi gün itibarıyla bakiyesi bildirilecek?

Cevap 26: Anlaşma kapsamındaki finansal hesapların 31 Aralık tarihindeki hesap bakiyesi ya da değeri ile bu hesaba yıl içinde ödenen gelir (faiz, kâr payı, temettü, finansal varlıkların satışından elde edilen gelirler vb. gibi) bildirim kapsamındadır. Ancak, **örneğin** bir mevduat hesabına yıl içinde yatırılan gayrimenkul kira ödemesi, borç ödemesi gibi hesap hareketleri otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir.

Örnek: İsveç'te yerleşik Bay (A)'nın Türkiye'deki (B) bankasında bir vadeli mevduat hesabı bulunmaktadır. Bay (A)'nın Antalya'daki evine ait kira bedeli her ay bu hesaba yatmaktadır. Bu hesaba ilişkin 31 Aralık tarihi itibarı ile olan hesap bakiyesi ve hesaba ödenen faiz bir sonraki yıl en geç Eylül sonu itibarı ile otomatik bilgi paylaşımı çerçevesinde bildirilirken; otomatik bilgi değişimi kapsamında, paranın kaynağının kira geliri olduğu ya da hesaba kira yattığına ilişkin bir bilgi gönderilmez. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esaslı çerçevesinde aynı mahiyetteki hesap bilgileri de İsveç'ten alınacaktır.**

Soru 27: Pasif (hareketsiz) hesaplar da kapsamda mı?

Cevap 27: Hesap sahibi tarafından; son 3 yıldır para yatırma- çekme vb. bir hesap hareketi gerçekleştirilmeyen ve son 6 yıldır hakkında finansal kuruluş ile iletişime geçilmeyen hesaplar, bakiyesi 1.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla otomatik bilgi değişimi yönünden hareketsiz hesap olarak değerlendirilir ve bildirim yapılmaz (düzenli ödeme sözleşmeleri-anüite hariç).

Hesap sahibi, hesabın bulunduğu finansal kuruluşta bulunan başka bir hesabına ilişkin işlem yaparsa, önceki paragrafta belirtilen hesap da bildirim tabidir.

Örnek: *Japonya’da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A), Türkiye’de bulunan (B) bankasındaki hesabına ilişkin son 6 yıldır herhangi bir işlem yapmamış olup, hesabını kapatmamıştır. Bu durumda hesap pasif (hareketsiz) olarak nitelendirilse de bakiyesi 1.000 ABD Dolarını aşıyorsa bildirilecektir.*

Soru 28: Kapatılan hesaplar da bildirilir mi?

Cevap 28: Hesabın yıl içinde kapatılmış olması halinde kapatılmış olduğu bilgisi hesabın kapatılmasını takip eden yıl bildirilecektir. **Örneğin;** *2020 yılında kapatılan bir hesap, 2020 yılına ilişkin 2021 yılında yapılacak değişimde yer alacaktır.*

Hesabın yalnızca kapatıldığı yıl ile ilgili bildirim yapılacaktır. Kapatılmış hesaplara ilişkin hesap bakiyesi veya değeri sıfır “0” olarak bildirilecektir. Bununla birlikte hesap kapatılmış bile olsa kapanma tarihine kadar hesaba işleyen faiz gibi bilgiler bildirim tabidir.

Örnek: *Japonya’da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A)’nın Türkiye’de bulunan (B) bankasındaki hesabına 20.000 TL kira geliri yatmış olup, Bay (A) kira gelirini vadeli hesapta tutarak 2.000 TL faiz geliri elde etmiştir. Bay (A) hesabını 14 Nisan 2020 tarihinde kapatmıştır. Hesaba ilişkin 2021 yılında Japonya’ya gönderilecek bilgilerde hesap bakiyesinin “0” olduğu ve 2.000 TL faiz geliri elde edildiği bildirilecektir.*

Soru 29: Ortak hesapların bildirimini nasıl yapılır?

Cevap 29: Müşterek olarak tutulan hesaplarda ortakların her biri hesap sahibi gibi değerlendirilir ve hesap bakiyesinin tümü bildirilir. Bildirimde hesabın bakiyesinin ortak sayısına bölünmesi söz konusu değildir.

Örnek: Japonya’da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A), Türkiye’de bulunan (C) bankasında 100.000 Euro tutarında mevduat hesabına eşi Japonya mukimi Bayan (B) ile ortak olarak sahiptir. Japonya’ya yapılacak bildirimde Bay (A)’nın hesap bakiyesi 100.000 Euro olarak bildirilirken, Bayan (B)’nin de hesap bakiyesi 100.000 EUR olarak yer alacaktır. Bildirimde hesabın bakiyesinin ikiye bölünmesi söz konusu değildir. Eşlerden birinin yurtdışında mukim olması o ülkeye bildirim yapılması için yeterlidir. Eşlerden biri Türkiye’de mukim olsa bile hesap bakiyesinin tamamı Japonya’ya bildirilir. **Karşılıklılık (mütekabiliyet) esas çerçevesinde** aynı mahiyetteki hesap bilgilerinin de Japonya’dan alınacağı tabiidir.

Soru 30: Bu bilgilerin paylaşımı çifte vergilendirmeye yol açar mı?

Cevap 30: Otomatik bilgi değişimine bağlı olarak çifte vergilendirme yapılmayacaktır. Elde edilen gelir, ya sadece gelirin elde edildiği ülkede (**örneğin Türkiye’de**) vergilendirilecek, ya da gelirin elde edildiği ülkede (**örneğin Türkiye’de**) ödenen vergi, mukim olunan diğer ülkede ödenecek vergiden mahsup edilebilecek, yani Türkiye’de ödenen vergi ilgili ülkede ödenecek tutardan düşülebilecektir.

Türkiye’de elde edilen gelirlerin bazıları diğer ülkelerde de vergilendirmeye tabidir. **Örneğin;** Türkiye ile (A) ülkesi arasındaki “Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması” kapsamında Türkiye’de temettü gelirlerinden %10 oranında vergi kesintisi yapılıyor ve asıl mukim olunan (A) ülkesinde bu gelirlerden %15 oranında vergi alınıyor ise, aradaki farkın (A) ülkesine ödenmesi söz konusudur.

Örnek: Japonya’da yerleşik (Japonya mukimi) Bay (A), Türkiye’deki vadeli banka hesabından yıl içinde 10.000 TL faiz geliri elde etmiş olup hesabın 31 Aralık’taki yılsonu bakiyesi 100.000 TL’dir. Banka tarafından faiz geliri üzerinden %10 oranında 1.000 TL gelir vergisi kesintisi yapılmıştır.

Bilgi değişimi kapsamında Japonya'ya hesabın yılsonu bakiyesinin 100.000 TL olduğu ve dönem içinde 10.000 TL faiz geliri elde edildiği bildirilecektir. Karşılıklılık (mütekabiliyet) esası çerçevesinde aynı mahiyetteki hesap bilgileri de Japonya'dan alınacaktır.

Japonya mevzuatına göre Bay (A)'nın Türkiye'de elde ettiği faiz gelirini Japon Vergi İdaresine beyan etmesi gerekiyorsa, Türkiye'de kesinti yoluyla ödenen 1.000 TL Gelir Vergisi Japonya'da ödenecek vergiden mahsup edilebilecektir.

Yürürlükteki ÇVÖA (Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları) hükümleri yıllardır bu şekilde uygulanmakta olup otomatik bilgi değişimi sonrasında da söz konusu Anlaşmaların vergilendirmeye ilişkin hükümlerinin eskiden olduğu gibi uygulanmasına devam edilecektir. Türkiye'nin çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının Türkçe metinlerine ve bazı anlaşmaların uygulanmasına ilişkin rehberlere aşağıda belirtilen linkten ulaşılabilir: http://www.gib.gov.tr/uluslararası_mevzuat

Soru 31: Değişilecek bilgiler hangi amaçla kullanılabilir?

Cevap 31: Değişilecek bilgiler vergi amaçları için kullanılabilir.

Soru 32: Değişilecek bilgiler hangi kurumlarla paylaşılacaktır?

Cevap 32: Otomatik bilgi değişimi OECD tarafından oluşturulan aktarım mekanizması üzerinden **karşılıklılık esasına dayalı olarak** vergi idareleri arasında gerçekte olacaktır. Sadece yerleşik (mukim) olunan ülkeyle sınırlı bir paylaşım yapılacaktır.

Soru 33: Türk vatandaşlarının bu alanda alabilecekleri önlemler nelerdir?

Cevap 33: Türk vatandaşları buldukları ülkelerdeki vergi kanunlarına uyum sağlamaları halinde otomatik bilgi değişimi uygulamasından olumsuz etkilenmeyecektir.

Soru 34: Gönderilen bilgilerin gizliliği nasıl sağlanacaktır?

Cevap 34: Bilgi gönderilecek ülkeler OECD'nin veri güvenliği ve gizlilik denetiminden geçmiş ülkelerdir. Bu denetim sonucunda uygun görülmeyen ülkelere bilgi gönderilmeyecektir.

Soru 35: Hesap sahiplerinin avukatlar ya da diğer hizmet sağlayıcılara vekalet vererek otomatik bilgi değişimi dışında kalması mümkün müdür?

Cevap 35: Yukarıda ifade edilen paylaşım kriterlerini taşıyan hesaplara ait bilgilerin, başvuru, dilekçe, itiraz ve dava gibi yöntemlerle otomatik değişim dışında bırakılması mümkün değildir. Vatandaşlarımız finansal hesap bilgilerinin bildirim dışında tutulacağı vaadiyle kendilerinden ücret, T.C. kimlik numaraları, e-devlet şifreleri gibi bilgileri talep eden kişi ve şirketlere karşı dikkatli davranmalı ve bu bilgilerin dolandırıcılık amacıyla kullanılabileceğini göz önünde bulundurmalıdır.

Bu konuda yurtdışında veya Türkiye’de ücret karşılığı hizmet vermek üzere hiçbir avukat, danışman veya şirket yetkilendirilmemiştir. Vatandaşlarımızın, avukatlara ya da danışmanlık firmalarına verilerinin yurtdışına aktarılmasına rıza gösterilmediği yönünde vekaletname vererek otomatik bilgi değişimini önlemeleri mümkün değildir.

Örnek: Bay (A) İsveç’te yaşamaktadır. Bir televizyon programında danışman olduğunu ve otomatik bilgi paylaşımı kapsamında verileri gizleyebileceğini iddia eden Bay (E)’ye vekalet ücreti olarak 1000 Euro ödemiştir. Bay (E), idari makamlara Bay (A)’nın verilerinin gizlenmesi için başvurursa da Bay (A)’nın verileri Anlaşma kapsamına giriyorsa bilgileri paylaşılır.

Soru 36: Otomatik bilgi değişimi ile Kişisel Verileri Koruma Kanunu ihlal ediliyor mu?

Cevap 36: Otomatik bilgi değişimi, karşılıklı olarak (mütekabiliyet esasında) uluslararası anlaşma kapsamında yürütüldüğünden, Kişisel Verileri Koruma Kanununa aykırılık teşkil etmemektedir. **6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında verilerin yurtdışına aktarılmasına rıza gösterilmediği yönünde dilekçe vererek otomatik bilgi değişimini önlemek mümkün değildir.**

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın ilgili Kanuna atıfla Kişisel Verileri Koruma Kurumuna ya da Türkiye’deki diğer kamu kurumlarına verdiği dilekçelere verilen cevaplarda; Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşmasının imzalandığı, anlaşmanın sadece finansal hesapları kapsadığı ve yapılan işlemlerin mevzuata uygun olduğu hususları belirtilmektedir.

Soru 37: Finansal bilgilerin otomatik değişimine ilişkin nereden bilgi edinilebilir?

Cevap 37: Vatandaş odaklı katılımcı ve şeffaf hizmet anlayışı çerçevesinde vatandaşlarımız obd@gelirler.gov.tr e-posta adresine soru ve önerilerini iletebilirler. Ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığına yazı ile başvurarak, GİB'e bağlı Vergi İletişim Merkezi (444 0 189) ile temas kurarak ya da Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığı ile bilgi edinmek mümkündür.

EK 1- Vergi Konularında İdari Yardımlaşma Sözleşmesine Taraf Ülkeler¹

1	ABD	44	Filipinler	87	Lüksemburg	130	Togo
2	Almanya	45	Finlandiya	88	Macaristan	131	Tunus
3	Andorra	46	Fransa	89	Makao	132	Turks ve Caicos Adaları
4	Anguilla	47	Gabon	90	Malezya	133	Türkiye
5	Antigua ve Barbuda	48	Gana	91	Malta	134	Uganda
6	Arjantin	49	GKRY	92	Man Adası	135	Ukrayna
7	Arnavutluk	50	Grenada	93	Marshall Adaları	136	Umman
8	Aruba	51	Grönland	94	Meksika	137	Uruguay
9	Avustralya	52	Guatemala	95	Moğolistan	138	Ürdün
10	Avusturya	53	Guernsey	96	Moldova	139	Vanuatu
11	Azerbaycan	54	Güney Afrika	97	Monako	140	Yeni Zelanda
12	Bahamalar	55	Gürcistan	98	Montserrat	141	Yunanistan
13	Bahreyn	56	Hırvatistan	99	Moritanya		
14	Barbados	57	Hindistan	100	Morityus		
15	Belçika	58	Hollanda	101	Namibya		
16	Belize	59	Hong Kong	102	Nauru		
17	Benin	60	İngiliz Virjin Adaları	103	Nijerya		
18	Bermuda	61	İrlanda	104	Niue		
19	Birleşik Arap Emirlikleri	62	İspanya	105	Norveç		
20	Birleşik Krallık	63	İsrail	106	Pakistan		
21	Bosna Hersek	64	İsveç	107	Panama		
22	Botsvana	65	İsviçre	108	Paraguay		
23	Brezilya	66	İtalya	109	Peru		
24	Brunei Krallığı	67	İzlanda	110	Polonya		
25	Bulgaristan	68	Jamaika	111	Portekiz		
26	Burkina Faso	69	Japonya	112	Romanya		
27	Cabo Verde	70	Jersey	113	Rusya		
28	Cayman Adaları	71	Kamerun	114	Saint Kitts ve Nevis		
29	Cebelitarık	72	Kanada	115	Saint Lucia		
30	Cook Adaları	73	Karadağ	116	Saint Vincent ve Grenadinler		
31	Curacao	74	Katar	117	Salvador		
32	Çekya	75	Kazakistan	118	Samoa		
33	Çin	76	Kenya	119	San Marino		
34	Danimarka	77	Kolombiya	120	Senegal		
35	Dominik Cumhuriyeti	78	Kore	121	Seyşeller		
36	Dominika	79	Kosta Rika	122	Sırbistan		
37	Ekvador	80	Kuveyt	123	Singapur		
38	Endonezya	81	Kuzey Makedonya	124	Sint Martin		
39	Ermenistan	82	Letonya	125	Slovakya		
40	Estonya	83	Liberya	126	Slovenya		
41	Esvatini	84	Lihtenştayn	127	Suudi Arabistan		
42	Faroe Adaları	85	Litvanya	128	Şili		
43	Fas	86	Lübnan	129	Tayland		

¹ Sözleşme sadece Türkiye'nin diplomatik ilişkisinin bulunduğu ülkelerle uygulanmaktadır.

**EK 2 - Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin
Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması (MCAA) (Anlaşmaya Taraf Bütün Ülkeler)²**

1	Almanya	43	Hırvatistan	85	Panama
2	Andorra	44	Hindistan	86	Peru
3	Anguilla	45	Hollanda	87	Portekiz
4	Antigua ve Barbuda	46	Hong Kong	88	Polonya
5	Arjantin	47	İngiliz Virjin Adaları	89	Romanya
6	Arnavutluk	48	İrlanda	90	Rusya
7	Aruba	49	İspanya	91	Saint Kitts ve Nevis
8	Avustralya	50	İsrail	92	Saint Lucia
9	Avusturya	51	İsveç	93	Saint Vincent ve Grenadinler
10	Azerbaycan	52	İsviçre	94	Samoa
11	Bahamalar	53	İtalya	95	San Marino
12	Bahreyn	54	İzlanda	96	Sejšeller
13	Barbados	55	Japonya	97	Singapur
14	Belçika	56	Jersey	98	Sint Maarten
15	Belize	57	Kanada	99	Slovakya
16	Bermuda	58	Katar	100	Slovenya
17	Birleşik Arap Emirlikleri	59	Kazakistan	101	Suudi Arabistan
18	Birleşik Krallık	60	Kolombiya	102	Şili
19	Brezilya	61	Kore	103	Turks ve Caicos Adaları
20	Brunei Krallığı	62	Kosta Rika	104	Türkiye
21	Bulgaristan	63	Kuveyt	105	Umman
22	Cayman Adaları	64	Letonya	106	Uruguay
23	Cebelitarık	65	Liberya	107	Vanuatu
24	Cook Adaları	66	Lihtenştayn	108	Yeni Kaledonya
25	Curaçao	67	Litvanya	109	Yeni Zelanda
26	Çekya	68	Lübnan	110	Yunanistan
27	Çin	69	Lüksemburg		
28	Danimarka	70	Macaristan		
29	Dominika	71	Makao		
30	Ekvador	72	Malezya		
31	Endonezya	73	Malta		
32	Estonya	74	Man Adası		
33	Faroe Adaları	75	Marshall Adaları		
34	Fas	76	Meksika		
35	Finlandiya	77	Monako		
36	Fransa	78	Montserrat		
37	Gana	79	Morityus		
38	GKRY	80	Nauru		
39	Grenada	81	Nijerya		
40	Grönland	82	Niue		
41	Guernsey	83	Norveç		
42	Güney Afrika	84	Pakistan		

² Anlaşma sadece Türkiye'nin diplomatik ilişkisinin bulunduğu ülkelerle uygulanmaktadır.